

Simposi Internacional sobre Sintaxi històrica del català. — Organitzat per l'Institut Interuniversitari de Filologia Catalana i la Seu Universitària de la Universitat d'Alacant a la Nucia (Marina), va tenir lloc en aquesta població alacantina, del 12 al 14 de novembre, el simposi internacional «Vers una sintaxi històrica del català: metodologia i objectius», amb assistència d'una trentena d'estudiosos de les universitats de Friburg (Alemanya), Castella-la Manxa, Alacant, València, Jaume I de Castelló, Barcelona, Autònoma de Barcelona, Girona i Illes Balears. Les sessions van girar entorn de dos eixos: 1) la preparació d'un corpus informatitzat; 2) la presentació d'estudis concrets sobre diversos temes de lingüística històrica.

Pel que fa al primer bloc, Gabriel Ensenyat va presentar un esbós d'obres no literàries a incorporar al sudit corpus i Vicent Martines va fer el mateix en relació amb les obres literàries. Claus Pusch va oferir mostres de diversos corpus textuais (del francès, del castellà, del portuguès, del català, etc.), amb els seus avantatges i limitacions. Joan Torruella va comentar les característiques d'un programa de literatura italiana, amb selecció d'autors, gènere, segle, freqüència, contextos, família lèxica, etc., i la seva eventual aplicació a la sintaxi diacrònica del català. Manuel Pérez Saldanya i Josep Martines van exposar les característiques bàsiques del futur projecte de recerca que, al llarg de les sessions, va ser objecte de debat i discussió, concretant-ne diversos aspectes metodològics: de 15 a 20 col·laboradors, referit a la totalitat del domini lingüístic, nombre limitat de textos ampliable en una segona fase, període des dels orígens fins a la primera meitat del s. XVI, textos de caràcter literari i no literari, varietat de gèneres, basats en edicions filològiques fiables, caràcter restrictiu pel que fa a prosa i traducció, etc.

Respecte al segon bloc, Antoni Ferrando va parlar de llengua oral i llengua escrita en l'època medieval, Joan Ferrer va llegir una contribució, elaborada juntament amb Francesc Feliu i Narcís Iglésias, sobre la llengua de la cancelleria, Joan Veny va resumir les característiques del programa *Scripta i projecció dialectal*, que dirigeix, i va comentar diverses mostres de la utilitat de comptar amb molts textos d'un dialecte, esglaonats cronològicament, referents a un fenomen determinat per tal de reflectir l'aparició de formes orals en la *scripta* en convivència amb les consagrades per la tradició escrita. Joan Anton Rabella va parlar de la llengua dels llibres de cort de justícia, Brauli Montoya, de la tipologia textual i de registres en el català antic i Emili Casanova, de la necessitat de tenir en compte el llatí tardà per a explicar alguns fets del català. Gemma Rigau es va ocupar dels verbs impersonals del tipus *caldre* en la llengua antiga i clàssica, Joan Rafael Ramos, de la selecció de l'auxiliar en els temps compostos; Sandra Montserrat va comentar la perífrasi aspectual *venir + a (en) + infinitiu*, i Anna Bartra, l'alternança acusativa en alguns verbs (tipus *li perdona les ofenses/el perdona de les ofenses*). Josep Martines va parlar dels usos del futur i el condicional, Jordi Colomina va analitzar l'ús de *com*

i *com a* en la llengua antiga, Bruno Camus va fer un estudi comparatiu català-castellà de la quantificació, Josep Moran va analitzar les conjuncions de subordinació en català antic, Montse Batllori i Avel·lina Suñer van estudiar els valors adverbials associats a la conjunció *que*, presentats històricament i comparativament amb el francès, el castellà i l'italià. Finalment, Miquel Nicolàs va teixir diverses reflexions sobre la diversitat terminològica, els factors de pluricausalitat i els agents interns i externs que regulen l'evolució de la llengua.

Les intervencions del Col·loqui seran recollides en unes actes que, en part, veuran la llum en un número de la revista *Caplletra* i, en part, en un volum de la col·lecció *Symposia Philologica*.

En suma, unes magnífiques jornades en les quals es va agermanar el treball científic amb la bona companyonia gràcies a la generosa acollida dispensada pel municipi de la Nucia i pels organitzadors del Simposi. [J. V.]